

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การติดตามการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่นี้ ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษาในเรื่อง ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย บุคลากร 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ข้าราชการครูบรรจุใหม่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครบ 2 ปี จำนวน 3,362 คน ซึ่งกระจายอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ

กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ข้าราชการครูบรรจุใหม่ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครบ 2 ปี 3,362 คณะ จำนวน 10,086 คน (คณะกรรมการแต่ละคณะ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คนเป็นกรรมการ และข้าราชการครูที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เป็นกรรมการและเลขานุการ 1 คน)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ข้าราชการครูบรรจุใหม่ 4 คน ประธานคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 6 คน กรรมการเตรียมความพร้อมและ

พัฒนาอย่างเข้ม 3 คน กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการเตรียมความพร้อม และพัฒนาอย่างเข้ม 6 คน รวม 19 คน รายชื่อแสดงในภาคผนวก ก

กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มข้าราชการครูบรรจุใหม่ และกลุ่มคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

กลุ่มข้าราชการครูบรรจุใหม่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครบ 2 ปี จำนวน 500 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามเขตพื้นที่การศึกษา วิธีการเลือกตัวอย่างดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบ่งแบบชั้น โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง

ขั้นที่ 2 สุ่มข้าราชการครูบรรจุใหม่ที่ได้รับการเตรียมความพร้อม และพัฒนาอย่างเข้มครบ 2 ปีในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาในอัตราร้อยละ 15 ของจำนวนข้าราชการครูบรรจุใหม่ทั้งหมด 3,362 คน ได้กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูบรรจุใหม่ 500 คน

กลุ่มคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 500 คณะ จำนวน 1,500 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียนที่มีข้าราชการครูบรรจุใหม่เป็นกลุ่มตัวอย่างแสดงในภาคผนวก ข

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามและประเด็นการสนทนากลุ่ม

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่ ตามเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม รวมทั้งปัญหาที่พบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม แบบสอบถามแบ่งเป็น 6 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมข้อความ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 หลักเกณฑ์การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ และให้เขียนถ้าต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมแต่ละข้อ

ตอนที่ 3 วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เป็นแบบมาตรฐาน
ค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ และให้เขียนถ้าต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมแต่ละข้อ

ตอนที่ 4 หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เป็นแบบมาตรฐาน
ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ข้อ และให้เขียนถ้าต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 5 แนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการและเติมข้อความ จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่าง
เข้มเป็นแบบเติมข้อความ จำนวน 5 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวัด

ในการศึกษาครั้งนี้ต้องการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่

1) การใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและ
พัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่

2) สภาพปัญหาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

3) แนวทางปรับปรุงและพัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการ
เตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ขั้นที่ 2 กำหนดประเด็นย่อย และรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการวัด

ผู้ศึกษาได้ศึกษา หลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อม
และพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 เอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรครู นอกจากนี้ได้สอบถามประเด็นที่ต้องการติดตามข้าราชการครู
บรรจุใหม่ จากข้าราชการสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้แก่ อาจารย์สงขล อิ่มทรมณี อาจารย์กอบกุล
ลิ้นสงวน และอาจารย์พนมพร มงคลเจริญ แล้วกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น
6 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 หลักเกณฑ์การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ตอนที่ 3 วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ตอนที่ 4 หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ตอนที่ 5 แนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ตอนที่ 6 ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและ
พัฒนาอย่างเข้ม

โดยมีลักษณะคำถาม และจำนวนข้อคำถามดังที่กล่าวแล้ว

ขั้นที่ 3 จัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง

แบบสอบถามฉบับร่างประกอบด้วยคำถาม 6 ตอน รวม 37 ข้อ โดยมี
คำชี้แจงและวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย
ข้าราชการครูบรรจุใหม่ 4 คน ประธานคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 6
คน กรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 3 คน ข้าราชการครูที่เป็นกรรมการและ
เลขานุการคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 6 คน รวม 19 คน พิจารณา
ความตรงของประเด็นคำถาม รวมทั้งความเหมาะสมของรายการคำถาม

กลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า ประเด็นคำถามสอดคล้อง และ
เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยตอบคำถามตามแบบสอบถาม และเสนอให้เพิ่ม
ประเด็นคำถามในเนื้อหาตอนที่ 5 แนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ซึ่ง
เป็นคำถามปลายเปิด 2 ข้อ คือ

- 1) ในการประเมินให้น้ำหนักคะแนนขององค์ประกอบที่ 1 การปฏิบัติตน
ร้อยละ..... และองค์ประกอบที่ 2 การปฏิบัติงาน ร้อยละ.....
- 2) ถ้ามีการปรับปรุงน้ำหนักคะแนน ควรให้น้ำหนักองค์ประกอบที่ 1
ร้อยละ.....และองค์ประกอบที่ 2 ร้อยละ.....

ขั้นที่ 5 นำผลการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์ความ
เที่ยงของแบบสอบถามในส่วนที่เป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ ซึ่งได้แก่คำถามในตอนที่ 2 3
และ 4 โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
เท่ากับ .70

ขั้นที่ 6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยได้เพิ่มคำถาม 2 ข้อ ใน
แบบสอบถามตอนที่ 5 และพิมพ์ชื่อและที่อยู่ของผู้ศึกษา พร้อมติดตราไปรษณียากรสำหรับการ
ส่งแบบสอบถามคืน และจัดทำสำเนาแบบสอบถามจำนวน 2,000 ฉบับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
จากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

อนึ่งเมื่อคณะผู้ศึกษานำเสนอแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบและได้รับ
แบบสอบถามกลับคืนมา 1,640 ฉบับแล้ว ได้ทำการสุ่มแบบสอบถาม 100 ฉบับ นำไปวิเคราะห์
ความเที่ยงของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่า

ความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ .95 จึงเชื่อถือได้ว่า แบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยข้าราชการครูบรรจุใหม่และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ซึ่งเป็นผู้รู้ในเรื่องที่ศึกษาเป็นผู้พิจารณา และมีความเที่ยง (Reliability) ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.2 ประเด็นการสนทนากลุ่ม ข้าราชการครูบรรจุใหม่และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ประกอบด้วยประเด็นใหญ่ 4 ประเด็น ได้แก่

- 1) วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม
- 2) วิธีการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม
- 3) ปัญหาในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม
- 4) ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล แสดงใน ภาคผนวก ก

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

4.1 การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร และการประเมินการปฏิบัติงาน

4.2 การสนทนากลุ่มข้าราชการครูบรรจุใหม่ และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2551 ระหว่างเวลา 9.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 234 อาคารสัมมนา 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4.3 การสอบถาม ข้าราชการครูบรรจุใหม่ และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม โดยการส่งแบบสอบถามและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ระหว่างวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 ถึง 30 สิงหาคม 2551 มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืน รวม 1,640 คน คิดเป็นร้อยละ 82.00

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณจากคำถามแบบปลายปิด วิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดและข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

5.3 คำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ให้คะแนนและแปลความหมาย ดังนี้
การให้คะแนนคำตอบแบบมาตราประมาณค่า

ระดับความเหมาะสม	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแปลความหมายคะแนนคำตอบแบบมาตราประมาณค่า

ระดับความเหมาะสม	ความหมาย
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมาก
2.51-3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	เหมาะสมน้อย
1.00-1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด